

Ordningen administreres af Forskerakademiet. Det drejer sig p.t. om godt 30 studerende pr. år svarende til i alt 100, når ordningen om tre år er fuldt indført. Af hensyn til proportionerne bør det nævnes, at i alt ca. 4.000 er i gang med en forskeruddannelse herhjemme.

Jeg kan i øvrigt tilføje, at muligheden for fuld forskeruddannelse i udlandet ikke er ny; den har været til stede tidligere. Og der er jo også en verden uden for Danmark, hvor vi skal give de studerende muligheder for at udnytte hele det spektrum af gode uddannelsesinstitutioner, der findes.

De unge, som vælger en forskeruddannelse i udlandet, er efter min opfattelse bestemt ikke tabt for det danske samfund. De er tværtimod en gevinst. Langt de fleste vender hjem igen, og jeg er overbevist om, at både institutioner og virksomheder er interesserede i unge, der på den måde har dokumenteret mod og foretagelse.

Jeg betragter bestemt ikke ordningen som ressourcespild, men som et vigtigt supplement til de forskeruddannelsesstilbud, som tager udgangspunkt i de danske forskningsinstitutioner. På et møde for nylig arrangeret af Folketingets Forsknings- og Uddannelsesudvalg efterlyste forskningsdirektør Rostrup-Nielsen fra virksomheden Haldor Topsøe netop muligheder for, at unge forskertalenter kunne få støtte til at drage ud i verden og tage deres uddannelse ved nogle af de bedste universiteter i udlandet.

Jeg håber, at denne ordning kan blive et godt supplement til den hjemlige forskeruddannelse, og regner med, at institutionerne og erhvervslivet vil være opmærksom på disse talenter, når de vender hjem fra udlandet. Hvis ordningen administreres rigtigt, har jeg ingen betænkeligheder, men glæder mig over, at vi kan tilbyde de studerende det, som jeg vil kalde en enestående mulighed for at kunne opholde sig ved en udenlandsk institution i tre år. De studerende kan herved suge ny viden og kultur til sig, som helt sikkert på den ene eller den anden måde vil blive til gavn for det danske samfund.

Skulle nogle forblive i udlandet, så har erfaringerne i øvrigt vist, at de fungerer som en slags forskningsambassadører for Danmark, bl.a. ved at hjælpe andre danske studerende, både kandidat- og ph.d.-studerende, til at komme ind i udenlandske miljøer.

Mulighederne for de almindelige ph.d.-studerende er blevet væsentligt forbedret som følge af det tilskud, institutionerne får bl.a. til dæk-

ning af udenlandsophold. Jeg ser derfor frem til, at Forskerakademiet lever op til sin vedtægt og giver støtte til unge forskertalenter, der kan blive optaget på et godt udenlandsk universitet, sådan som det er vedtaget af Folketinget og fremgår af finansloven.

Frank Dahlgaard (KF):

Tak for svaret. Der er ingen tvivl om, at det er en god ting, at danske forskere kommer ud i verden.

Jeg vil stille to spørgsmål til supplerung.

Det ene er: Er det rigtigt, som det er fremgået af dagspressen, at de penge, som går til de i alt 100 forskere, der skal ud på denne her facon, tages fra midler, som ellers var blevet brugt til, at andre kom til udlandet på kortere ophold?

Det andet er: Mener ministeren ikke, det var en idé, hvis de mennesker, der nu bliver sendt ud efter den nye ordning – 100 i alt – fortsat var ansat på et dansk universitet og dermed bevarede en stærkere tilknytning til Danmark, således at sandsynligheden for, at de vendte hjem til Danmark efter endt ophold, var noget større?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan sige, at netop fordi de midler, der er afsat til formålet, står selvstændigt på finansloven, tages de ikke fra andre midler. Man skal huske på, at der jo samlet er afsat øgede midler til hele den indsats, der gælder forskeruddannelsen.

Det er jo sådan, at de, der tager til udlandet i kortere perioder – og det er jo meget nyttigt og lige så godt som dem, der tager af sted i længere tid på et fuldt uddannelsesophold – får betalt deres udlandsophold i forbindelse med det taxameter, som institutionerne nu har fået til rådighed for at kunne sikre, at en del af en uddannelse på forskeruddannelsesniveau kan tages i udlandet.

Man kan selvfølgelig godt rejse spørgsmålet, om det var hensigtsmæssigt, at de havde et nært tilknytningsforhold – der blev sagt ansættelsesforhold, men det er der jo ikke tale om her – til en dansk institution med henblik på i højere grad at sikre, at de vendte tilbage; men jeg mener, at erfaringen faktisk er, at de som hovedregel vender tilbage. Nogle stykker bliver dog også derude, ligesom der er udenlandske forskerstuderende, der forbliver i Danmark; og den vekselvirkning er vel i virkeligheden nyttig både for os selv og for det internationale samfund.